…el Krupka

…Stanickiego Jeo: Kwiat liliowy w szlacheckiej familiej zasadzony ogrodzie.

PRAŁAT LILIOWY,

W Szlácheckiey Fámiliey záſádzony Ogrodźie,
W Kośćielney Godnośći rozkwitły Wirydarzu,
W Cnotách Pobożnośći, Sławie, y w Lećiech doyrzáły.

Boskiemi Vrwány Rękomá

PRZEZ SMIERC

Swietnie Wielebnego Iego Mośći Xiędzá

SAMVELA KRVPKĘ PRZECŁAWSKIEGO,

I. K. M. Sekretarzá, Gnieźnieńskiego y Pułtowskiego Kánoniká, Dźiekaná Łowickiego, Kántorá Sendomierſkiego.

Ná Pogrzebowym Akćie do wieczney ſławy wonnośći

KAZANIEM PODANY.

Przez X. SEBESTIANA STAWICKIEGO, *Zakonu S. Páwłá Pierwßego Puſtelniká, Theologá y Káznodźieię.*

W Kośćiele Fárnym Koniuſkim, R. P. 1659. D. 7. Iunij.

W KRAKOWIE,
V Wdowy y Dźiedźicow Fráncißká Cezárego, I. K. M. Typog.
Roku Páńskiego, M. DC. LX.

Moim Mośćiwym Pánom,

Jego Mosci Pánu

P. STANISŁAWOWI,

Jego Mosci Pánu

P. PIOTROWI

KRVPKOM

PRZECŁAWSKIM,

Moim Wielce Mośćiwym Pánom.

KTokolwiek ozdobne Lilie w podźiemne chowa grobowce, nic inſzego nie czyni pogrzebnym motyką y rydlem, tylko buyny vpráwia grobowey źiemie ogrod, z ktorego nie tylko ná oſtátni dźień odkwitłe znowu piękniey wyrość máią kwiatki, ále też codźień y z grobowego zaduchu ſwoie podnośić wierzchołki. Iużby to nie płodny był winny wonieiace Cmentarzowego ábo Kośćielnego gruntu ná bezduſzne trupy ſkład,

 kiedyby

kiedyby po złożęniu zmárłego ćiáłá, wyraſtáiących miał przeſtáć rodźić Liliey, á tám záraz zátłumiona pod kámiennym grobowcem ſławá odraſtáć nie miáłá wonnośći niezápomney pámięći. Był ták ſczęśliwy grob Dydaká nieiákiego Diegus názwánego, ná ktorego grobie do trzech lat śliczne roſły Lilie, ná ktorych drogie imienia IEZVS y MARYA iákoby wybite práſa widźieć ſię y czytáć dáły. Alec y tym po żáłoſnych fátách nie ſa vpośledzone odroſtem Herbowne Lilie Wáße Mośći Pánowie Rodzęni, á mili záwße Synowcowie pobożnie zmárłego Prałatá Iego Mośći Xiędzá SAMVELA KRVPKI PRZECŁAWSKIEGO, lubośćie Liliowego wielkich Cnot á życzliwego Stryiá Wáßego grobowa nieiáko przyſuli mogiła, iednák śmiertelny proch rodźić będźie wyraſtáiace coraz w pámięći ludzkiey pakowie y rozkwitłe wywinie Lilie, á wczáſowity po pracách grob zoſtánie vpráwnym ogrodem: z ktorego ſławy pámiatká wiekopomnym przez ręce Wáße oddána będźie czáſom. Nie ták ießcze Herbowne Lilie Wáße powinny bydź pod źięmia zámrożone, żeby ſię więcey ludzkim nie miáły pokazáć oczom, ktore káżdego záwße ćießyły wzrok. Nie ták oſtátni dźien mgliſtymi záchmurzył grob ćięmnośćiámi, żeby w nim iáſność białych ſczernieć miáłá Liliey. Wczym czynię ia obowiazáney moiey doſyć powinnośći, kiedy ex puluere in lucem przytrzaśnione śmiertelnym prochem Lilie Słonecznemu pokázuię oku: y náśláduię w tym Ludowiká Krolá Fráncuſkiego, ktory Kroleſtwá ſwoiego rozkwitłe Lilie przed Słonecznymi wyſtáwił promieniámi z tymi ſłowy. His dat DEVS incrementum. Nie przyſtało przyſuta źięmia ták tłumić z dawnych y walecznych Przodkow rozkwitłe Lilie,

żeby

żeby nie znáiac faworu rozgrzewnego Słońcá niżey coraz wraſtáły w grobowa dolinę, á Słoneczney ſię więcey nie pokazáły świátłośći. Rozumiem że kiedy poſt lucem æternam Słoneczna im przyświeći iáſność, his dabit DEVS incrementum, przybędźie ich w ſławie, przyrośćie w przyrodzoney pięknośći, w świeżym rozkrzewni zápáchu. Y pewienem tego, że iáko w Cnoćie, ták y w inſzych ozdobách w oczách Oyczyzny w Was y miłych Potomkách Wáſzych wezma incrementum. A iáko w zaſługách Rzeczypoſpolitey ſa rozmnożone w walecznych Dźiełách Rycerſkich, ták w nagrodźie powinna Sławy odnioſá przyczynność. Iákoż przy Szlácheckiey y Liliowey Wáſzey okazáłośći záwſze wielkich nádźieiá Przybyſzow. Tym ſwoy wſpániáły oświadczał ánimuſz Guildebertus Xiażę, kiedy inſze kwiećie przeráſtáiaca málował ozdobnie roſła Lilia z tymi ſłowy: Altiora intendimus. Przy Herbownych Liliách, doſyć po teráznieyſze od kilkunaſtu lat ále y przedtym dálſze expedycye widźiałá w Was odważnego ſercá vpadáiaca Oyczyzná. Doſyć ſię náſłucháły Seymiki życzliwych y madrych w kołách ſwoich Vota, iednák His dabit DEVS incrementum, im dáley tym ſzczęśliwiey poydźiećie w gorna Oyczyzny obronę y ſławę Altiora intendimus. Przyſtoi to y przynależy wrodzonemu Liliey Wáſzey humorowi w wyſokie im dáley rość zaſługi; y ták ſzczęśliwe vczynić vpadáiacey Oyczyznie z Wáſzych Liliey reclinatorium iáko piſze Valerius y Siluius, że Lilie ſa prognoſtykiem ſzczęśćia y fortunnego wrozka powodzenia, ktore tylko potoczne iey prowádźi koło. Zkad Stołeczne Miáſto Krole-

ſtwá Perſkiego *gdźie weſołośći przy niezáſmuconym odmiennego ßczęśćia ſtátku zwykli* Perſcy *záżywáć Krolowie, y tám naczęśćiey ich bywáłá rezydencya zowie ſię tym ſłoweczkiem* Zvza, *co ſię z* Perſkiego *wykłáda* Lilium: *ták da Bog przy Herbownych Liliách Wáßych y náſtępuiacych Potomkách ßczęśliwßey nádźieie progreſſy. Iákoż widzę że nie kontentuiac ſię Kośćielna białych Liliy bárwa pobożnie zmárłego* Iego *Mośći Xiędzá Stryiá Wáßego, oneß czerwona vpurpurowáliśćie fárba, nie żáluiac záſtáwionych pierśi pod ták wiele expedycyey vtaczáć ná ich czerwone rumienidło ßkárłatney krwie. Gdyż táka ieſt podſytká Liliey gdy kto z białych chce mieć czerwone, one w krzaku krwia podlać wyraſtáiace, Zkad biały ſwoy przećiwko Oyczyznie kándor właſna krwia ßczerwieniwßy,* Lupoldus *ArcyXiażę zádána w potrzebie woienney rána, wiele rumiáney krwie vpuśćiwßy, przydał nád przefárbowána z białey ná czerwona Lilia te ſłowá:* Sanguine ſuffuſum rubeſcit. *Ták biały Wáß á życzliwy przećiwko Oyczyznie kándor w Herbownych záwße wyſtáwiony Liliách przy odwadze zdrowia y rozlaniu krwie nie raz czerwono zárumieniał. Więc piße* Plinius *że czerwona Lilia cuchnienie z vſt ſwoia leczy y nápráwia wonnośćia, ieżeliby iuß w grobie zbutwiáłá zmárłego Prálatá ſławá, zmießána byłá z zátrátna zgnilizna, ieżeliby nienawiść nie czułá wonnych Cnot zápáchu,* ſepulchrum patens eſt guttur eorum: *nigdy nie może zálećieć odwrotny zápách, ktory Herbowne Wáße będa odpędzáć Lilie. Te ia tedy oddáię Wáßmośćiom Moim Mośćiwym Pánom,*

á com

á com ná wieczna niezápomnych Cnot pobożnie zmárłego Práłatá á miłuiacego Stryiá Wáßego z grobowego vrwał dołu, tym Wáße nápełniam y obdárzam ręce. Y lubo życzyłbym ſobie tego żebym mogł bydź iednym z onych Oratorow Tráiáná Ceſárzá, o ktorych czyli prawdźiwie, czyli zmyślnie piße Homerus, *że dla głádkiey mowy y Kráſomowſkiey fákundyey onych Liliámi v ſtołu karmiono Ceſárſkiego.* Sit penes authorem fides. *Ia doznawßy Liliowey Wáßmośćiow Moich Mośćiwych Pánow ludzkośći y łáſki, iáko Pogrzebowy Orator Liliowymi ozdabiam ręce Wáße Kazánia moiego ſłowy. Wam ten ktorzyśćie łáſki życzliwego doznawáli Stryiá y wielkiey nádźiei potomkom należy Prezent do wdźięczności oświadczenia, á mnie zá ponuka Wielkich Práłatow ktorzy prezencya ſwoia y pogrzebowy przyozdobili Akt, y mnie łáſkáwa dáli tegoż ſłucháiac Kazánia audyencya do Páńſkich Wáßych zácheçenia áffektow. Dan ná Iáſney Gorze Częſtochowſkiey.* Die 2. Octobris. Anno à florido partu Virginis. 1 6 5 9.

Wáſzmośćiow Moich Mśćiwych Pánow

Sługá y Bogomodlcá

X. SEBESTIAN STAWICKI,
Zakonu Swiętego Páwlá Pierwßego
Puſtelniká.

KAZANIE
POGRZEBOWE.

Dilectus meus descendit in hortum ſuum, vt paſcatur in hortis & lilia colligat. Cant: 6.

GDyby ták trwáła iáko piękna rzecz być człowiekowi kwiátem/ áni gorne Niebieſkie Plánety/ áni podmieśieczne ná ziemi ſtworzenia/ ludzkieyby piękniey nie ozdobiły nátury/ iáko wonnego kwiećia własności. Z. S. Mogłby to ſwoie/ od Pácientá Boſkiego Jobá do kwiećia Iob. cap: 8. przyrownánie zá wielką przypiſáć człowiek ozdobę: Qui quaſi flos egreditur; gdyby z drugiey ſtrony te ktore pięknie kwitną/ y wdzięczney wonności z ſiebie wydawáią zápách/ długo trwáłym zoſtáwáły kwiećiem. Ale coż potym krotko kwitnąć/ á prędko vwiędnąć; wdzięczny do czáſu z ſiebie wydáwáć zápách/ á zbutwiáłą prędko trącić zgnielizną. Choćby wſzytkie rozłożyſte Platus l. 3. ziemſkie doliny kwiećiem vwieńczone ieden Heſperydzki záſádziły ogrod/ choćby káżda/ ták Szláchecka Fámilia/ iáko y niżina wzgárdzoney kondyciey/ tá iáko Hiblá wyſokie wydáwáłá kwiećie; owá iáko Florá przyziemne rodziłá żegawki; te wſzyſtkie/ ábo chćiwa piękności y wonności obrywa ręká/ ábo nienawiſna Isaiæ 38. moc w pąkowiu niedoyrzáłey wyrywa nádzieie: Dum adhuc orirer ſuccidit me; ábo słonecznego vpalenia więdzi gorącość/ ábo mroźna ſuſzy záwierucha: ábo náoſtátek ſáme z ozdobnego obleciawſzy liśćia/ pochylone ná doł znizáią wierzchołki. Tu nayſtráſliwſzy kośiſtey śmierći zámách/ kiedy iednákowo wſzyſtkich śieczyſtym ná ziemi pokłáda pokoſem: O iáko ludzka kwiátu przyrownána piękność/ ma nieuchronną od śmierći ná śiebie

Cantic: 2. zásadzke! kwiátem był / á miedzy wszystkiemi nayślicznieyszym
Chrystus IESVS: Ego flos campi & lilium conuallium, á
przećie ten kwiatek w Ogroycu Hierozolimskim wyrwány zwiądł/
dla nas śmierćią vsuszony. W tym iednák/ lubo nie długo trwá-
łá kwiećiu podobná w ludziách szcześliwa kondycia; kiedy nie
bydlecemi stretowáná kopytámi / nie plugáwey Wenery vrwána
rekámi/ nie światowa ginie zwiedła gorącośćią; ále ktorego zá-
szczepiona / tego bywa vrwána rekámi. Szcześliwy ogrod / do
ktorego nie zła śmierć / nie duszny nieprzyiaćiel / nie zárázliwy
grzech / przez wysokie wdárszy się párkany / ozdobne do zie-
mie przyginá kwiatki / y w krzaku obrywa; ále tám sam wchodzi
Cantic: 6. Chrystus: Descendit in hortum suum, vt pascatur in hortis;
áby tám miedzy rozkwitlemi ćieszył się prace swoiey kwiatkámi:
Et lilia colligat: y wdzięczno wonne zbierał własnymi rekomá
swemi Lilie. Tákowym byłá w Ogrodźie swoim sławna poććiwo-
wośćią Zuzánná kwiatkiem: Deambulabat in pomario Viri sui.
Daniel. 7. Chćiáłá ten kwiát z wonnośći Cnot grzechem vsuszyć złośliwych
stárcow zásadzká: ále nie grzechowi / nie nieprzyiaćiołom / nie
Daniel, 38 śmierći; ále sámemu dostał się ten kwiát w rece Bogu: Malo in-
cidere in manus Domini: O iáko ná ten czás nieoszácowána
káżdego kwiatká / káżdego człowieká zgubá / kiedy zdrádliwy on
nieprzyiaćiel / á nie Bog obrywa: kiedy w tym ludzkiego żyćia
ogrodźie nienásycona żárłoczká śmierć piekne pożera kwiatki:
Psal: 48. Mors depascet eos; á ten ktoryby miał pasci in hortis, & lilia
Cant. 6. colligere, głodny w swoim zostáie ogrodnik wirydarzu. Zstąpił
niedawnemi czásy podczás życzliwego kwiatkom Máiu do buyno
zásádzonego Ogrodu niebieski kochánek: Dilectus meus descen-
dit in hortum suum, wszedł w vlubiony sobie zdawná Wiry-
darz Przezacnego Domu Ich Mośćiow PP. KRVPKOW PRZE-
CLAWSKICH w ten ogrod / po ktorym záwsze poczawszy od Au-
Paproc: in Chro: Pol. lib: 2. gustá Krolá tu w Polskim / nie mowię w Fráncuskim Wiryda-
rzu Krolewskie spácerowáły áffekty: w ten Ogrod / ktoreg° Mie-
stwá / Sławy / Cnoty / záwsze woniáłá Oyczyzná zápachow: w
ten ogrod w ktorym herbowne dwie Lilie / zá Boską ordinácyą/
Cesár-

Cesárſka ręką záſádźiłá / áż w tym ogrodźie; vt paſcatur in hortis: Cieſzy ſię wielkich cnot przyſmakámi; Et lilia colligit, á doyrzáłe w doſtáłych lećiech rękomá ſwoimi zbiera Bog Lilie: Obrywa z krzaku źiemſkiego żyćia / iáko w lećiech ták w Cnotách; iáko w zaſługách v ludźi wonnego / ták w oczách ſwoich miłego Prálatá Ie°Mośći Xiędzá SAMVELA KRVPKĘ PRZECLAWSKIEGO, Kánoniká Gnieźnieńſkiego y Pułtuſkiego / Dźiekaná Łowickiego / Kántorá Sendomierſkiego / I. K. M. Sekretarzá. O iáko żáłoſne ſercá wáſze; ſmutni Synowcy / żáłośni Sieſtrzeńcy / fráſobliwi Bráćia / Pokrewni / y inśi życzliwi Kondolenći; przy ták znáczney miłuiącego y życzliwego Stryiá ćieſzyć ma vtráćie / to; że ten doſtáły w lećiech / doyźrzáły w cnotách / rozkwitły w Kośćiele Chryſtuſowym pobożnośćią / wielkiemi przyſługámi kwiát / nie zła / ále Boſka zbiera ręká. Cieſzył ſię tym niekiedy Carolus II. kiedy lubo w lećiech młodego / ále doſtáłego w cnotách / śmierć mu zábráłá Syná; kiedy pod ſpuſzczoną z niebá koroną od źiemie podnieśione námálowawſzy Lilie / przydał napis: Caſta placent Superis. Trudno pięknym y czyſtym ośiedźieć ſię ná źiemi Liliom / drży ná ich wonność niebo / ſam dla nich ná źiemię zſtępuie Chryſtus: Vt lilia colligat. Był ten Przezacny Prálat przy herbownych ſwoich Liliách w Cnoćie y pobożnośći rozkwitłym / w nieprzygánnym Kápláńſkiego powołánia żyćiu Liliowym / w zápáchu Cnot y ſławie wonieiącym: Zaczym Caſta placent Superis; Niebieſkiemu przynależał Wirydarzowi: godźień Boſkich ręku Liliyczyk. Więc żebym wonnośćią Cnot iego Wáſze ochłodźił ſercá / y ſławy iego pięknośćią otárł zapłákáne oczy: Pokażę / iákim był przy ſwoich herbownych Liliách zmárły Prálat kwiatem. Ty ſam Niebieſki kwiátku vczyń z vſt moich źiblę; żeby co rzekę / Lilią ſię ná Chwałę twoię / y ná wyſtáwienie zmárłego ſtáło Prálatá.

Plinius l. 6. Hyſtor. Ger.

Nie máſz żadney ná świećie kondyciey y vpodobánego Bogu ſtanu; ktoremuby w pięknośći kwitnąć / w zápáchu pobożnośći wonieć / w niewinnośći zoſtáwáć przynáleźáło niezwiedłym: iáko ieſt ná godność Kápláńſką powołánie / ná wyſokie w Ogrodźie

dźie Chryſtuſowym preeminencye / Biſkupſtwá / Kánonie / y inße Prelatury. Chćiał pokázáć w Stározakonnych Kápłánách Bog kwiećia tego w Ogrodźie ſwoim potrzebe; áż miedzy dwunaſtą Kándydatow / ná wyſokie doſtoieńſtwo Kápłáńſkie / tákowy dáie inauguracyey znák: że czyiákolwiek wydá z śiebie piekne kwiatki laſká / á wonnym rozkwitnie vſchla rozgá źielem / ten ludowi Kápłánem / Kośćiołowi Biſkupem / miedzy ludźmi á Bogiem pośrzednikiem / zgodnym Synágogi przyiety miał być zezwoleniem. Nie byłá ták buynoplodna żadney Fámiliey vſchla gáłąź / ktoraby ábo źielono zákwitłá / ábo piekne wydawáłá z ſiebie kwiatki; ſámá Aáronowá laſká wypuśćiłá liſtki / wydáłá kwiatki / á tym ſámym godnym go vczyniłá miedzy Izráelſkiemi ofiá-

Numer: 17 cap. ℣. 8. rámi Prymáſem: Et ſequenti die regreſſus Moyſes, inuenit germinaſſe Virgam Aaron in domo Leui, & turgentibus gemmis eruperant flores.

Tákową ſłuſznie ia názwáć moge vſchłą látorośla / y przywiedłym pieknych Liliy krzakiem Przezacną Fámilią Ich MM. Pánow KRVPKOW PRZECLAWSKICH. Pokiten Liliowy Wirydarz od pierwßych Anteceſſorow / bledu Heretyckiego pußyłá ſektá / rzec moge / że lubo w Polityczney Rzeczypoſpolitey kwitneli ſławie / iednák w Ogrodźie Kośćiołá Chryſtuſowego zeſchłymi byli karczámi. Jáko tylko w inßy Wiáry świetey Ogrod / w Práwowiernych Potomkách weſpoł z zmárłym Prálatem / plodna wielkich Cnot przeſádzona ieſt látorośl; áż Turgentibus gemmis eruperant flores: w wonnieyße y ozdobnieyße zákwitnelá kwiatki. Zkąd godźi mnie ſie tu położyć Symbolum, ktorego dowćipny Ferrus z przemiány właſney zážył kondyciey; máluie polną płonkowego drzewá gáłąſke w buyny przeßczepioną ſad z tymi

Ferrus l. 3. Simbol. ſlowy: Extranſplantata dulcior vbertas. Dokąd w polu płonne drzewo / áczkolwiek wydáie kwiatki / rodźi owoce; ále ćierpkie / kwáſkowe. Niechże płonká w inßy wſádzona bedźie ßczep / áż y w kwiatki ozdobnieyßa / y w pożytki lágodne plodnieyßa / ćierpki kwás przemienia ſie w ſlodycz / á od ktorey owocow przedtym tretwiály zeby / od tey przyiemnie ludzki náſyca ſie áppetyt: Extranſplantata dulcior vbertas.

Nie tylko płonna ále prawie vschła názwáć mogę z krzaku Li-
liowego látorośl / poki w złey wiedlá sekcie: ále skoro In taber-
naculo Domini przeszczepiona / pięknieysze y wdzięcznieysze iáko
kwiatki / ták y obfitsze przyniosłá pożytki. Gdyż lubo J. M. X.
SAMVEL PRZECLAWSKI był Baculus senectutis, stárodawnego Tobiæ 2.
Domu swoiego podporą / y nie kwiatki tylo wydáwáć / ále y z
drzewcem kopiiowym mogł w polu Marsowym stawáć; iednák
tá piękna Ogrodu swoiego látorośl / nie polu Marsowemu / ále
Kościołowi należáłá Chrystusowemu / ták; że iáko Sámuel Pro-
rok Reddidit eum Domino omnibus diebus vitæ suæ; Bogu / 1. Reg.
Kościołowi / Ołtarzowi był oddány: ták y J. M. X. SAMVEL
PRZECLAWSKI, tymże poświecony / wydał záraz z młodości
Cnot kwiáty / niewinności zápách / Czystości herbowne Lilie:
y iáko w przybytku Stározakonnym vschła zákwitnelá laská / á
miedzy rzesistemi perlámi wydálá kwiatki / Turgentibus gem-
mis eruperant flores: ták przedtym tá przywiedla / ále przesá-
dzona w Ogrod Kościołá Chrystusowego gáłąská / perłowych nie
iáko krupek Turgentibus gemmis, miedzy PRZECLAWSKICH
národziłá Liliámi: á tym sámym dla wonnego ślicznych Lilyi
swoich rozkwitnienia / godzien został Aaronowskiego Primatu /
y wysokich w Kościele Chrystusowym Prelatur. Jákoż świetno
biala Liliowa zacność / nie zostáłá pod zápomnienia wiertelem:
Non accendunt lucernam & ponunt eam sub modio, ále zy- Matth: 5.
czliwemi promocyámi / dlá wysokich przymiotow / záráz z mło-
du wydánych Cnot / nie zátáioney mądrości / wysoko ná świetney
godności Kościelney wstáwioná iest Lichtarz: sed super can-
delabrum..

Dáiąc Bog Wszechmogący modelusz Moyzeszowi / iákimby
ksztaltem w przybytku iego wystáwić miał Lichtarz / tákową ma
od niego instrukcyą: Facies candelabrum ductile de auro pu- Exodi 25.
rissimo. Wystáwisz odlewány z wybornego złota lichtarz: Et
lilia ex ipso procedentia: á będą z niego pochodzić Lilie.
Prawdáć iest / że ten złoty lichtarz wedlug Augustyná ś. znáczy
wszystkich Prálatow / ktorzy lubo Biskupiemi Infulámi / lubo

inszemi świecą ná Kośćielnych Vrzedách godnośćiámi: iednák y iáśnioświetne tytuły / y złotą náuke / y poważną godnośći pre⸗rogátywe / sáme niewinnego żyćia Prałáckiego zdobić máią Lilie. Et lilia ex ipso procedentia. Niech ten kosztowny Práłáckiey godnośći Lichtarz będźie ex auro purissimo, w intrátách złoty / w bogátych beneficyách Kośćielnych świetny / w náuce y mądrośći wysoko wystáwiony; ieżeli nie będźie czyste sumnienie / woniejąca z dobrey konwersácyey sławą / á práwie Liliowe w Czystośći żyćie; nie złotym lichtarzem / ále iednym będą wysokie Dostoieństwá wiertelem / pod ktorym wszystká się prawdźiwey cnoty tłumi ozdobá: á choćby wiertelámi tytułow y intraty było; lekce to; kiedy bez Cnoty Bog szácuie / co w oczách ludzkich drogo / tánia v niego tákowa stánu Kośćielnego wysokość / ktorą powierzchowna tylo mierzy y strychuie ápparencya.

Izali tákowemi Lichtarzámi nie były / one śiedm Prelatur / o Apocal: 1. ktorych powiáda Jan ś. w Obiáwieniu. Conuersus vidi septem candelabra aurea. Obroćiwszy oczy obaczyłem śiedm złotych lichtárzow. A czemuż ná onych śiedmi złotych Lichtarzách wystáwionym Prálatom / káżdemu dáie Bog zá złe spráwy ad intende przymowki / roskázuie nápominác? Dość dla krotkośći iednego z nich vpomnieć: Et Angelo Laodiceæ hæc scribe: Apocal: 2. Scio opera tua: quia neque calidus es neque frigidus; vtinam frigidus esses vel calidus &c. Quia dicis quod diues sum & locupletatus, & nullius egeo; & nescis quia tu es miser, & miserabilis, & pauper, & cæcus, & nudus. Strászna lecz słuszna Kápitułá ná złotym Lichtarzu Kośćielney godnośći śiedzącemu Prálatowi / że ten / ktory iáko świecá gorzeć miał / y świetnemi inszych zápáláć przykłádami / o ktorym mowić záwsze máią: Et lucet & ardet: á on lodowáto oźiebły / á podczás tepidus ná nic Bogu y Kośćiołowi pożyteczny. Niechże się tákowych złotych lichtarzow wysokie poráchuią pochodnie / czym to idźie / że przy iásnych tytułách swoich ćiemni / oźiebli / vbodzy! Niech to sobie wychwalnie przypisuią. Quia diues sum & locupletatus, & nullius egeo; tym to im płáce / co inszym powie⸗

dźiano/

dziano / á to dla tego / że nie máß przy tych lichtarząch Lilia ex ipsis procedentia.

Niżeli ná wysokiey złotego Lichtarzá Práláckiey godnośći świetnie Liliowa piekność roziáśniálá J. M. Xiedzá SAMVELA KRVPKI PRZECLAWSKIEGO; muśiálá mieć ábo z wonnych cnot zálecenie / ábo z życzliwey promocya reki: bo áczkolwiek przy herbownych Liliách / miał nád inßych Szláchecki ego vrodzenia do promocyi powabnieyßa tránſcendencya; że iáko ob proceritatem wſpániálego wzrostu kwiát Liliowy Regius flos, názwány ieſt kwiećia Krolem: ták wßyſtkie Liliowe / y wonne y rozkwitłe Zmárłego Prálatá dotes, konwerſácyey niewinność / w rzeczách ſpráwowániu roſtropność: w przyſługách Wielkim Arcybiſkupom z młodośći iego madrość / godnym go zárąz wyſokiego ná tym Lichtarzu pochwalilá wynieśienia: Jednák lente festinauit, ná należące ſobie Godnośći ten piekny w Cnoćie y Madrośći / leniwy w chćiwośći kwiát. Liuius l. 6.

Wprawdźieć ießcze przed Kápláńſka ordynácya / otrzymał Kántorya Sendomirſka / iednák nie in otiũ, ále ná przyſługe Kośćiołowi to przyiał beneficium: gdyż zárąz do Cudzych kráiow Liliowa ſwoie obroćił piekność / áby tám ſub diuerſorum (á oſobliwie w Rzymie) Eccleſiaſticorum Aſtrorum influentia y w niewinne kwitnał obyczáie / y w medrße náuki krzewił wyſokich ſwoich Dotes liſtki / y doświadczenßey experiencyey nábywał pieknośći.

Zkąd ſłußnie ia moge tey Liliowey w Kośćiele Chryſtuſowym J. M. X. SAMVELA PRZECLAWSKIEGO plántácyey blußczowa przyznáć własność: To liśćiomnożne drzewko / nigdy ſie nie pnie do gory / ále z nátury przyiemnym poſtepuie wzroſtem / y gdyby do iákiey wyſokiey tyczki álbo roſłego nie przypieło ſie drzewá / przy źielonych y okrytych liſtkách / niſko ćiagnacby ſie muśiálo po źiemi. A lubo o wielu czytam / ktorzy ſobie w poniżeniu te blußczowa przyznáia zacność: kiedy ſwoich wyſtáwiáiąc Promotorow łáſke / kámienne ſtáwiáli blußczem okrecone Kolosſy / przydáiąc Lemma: Te ſtante virebam: że ich Pro- Marol. l. 4.

moto-

Cathapuc. in lib. Symbol.

motorow wyſokość z źiemie podnioſłá do gory / y poki ich láſká- we wſpieráły ſawory; poty wßcześćiu źielono kwitnely. Jednák do podobnieyßego przyrownánia / náybárdźiey mnie przypada do rzeczy Symbolum Cátháphuciuſá. Ten że od Cnoty y poboźnośći miał ſwoie ná godnośći Promocye/ wyſtáwił Krzyż / po nim tákże okręcony bluſzcz wyſoko podroſły z tymi ſłowy. Sic me tuis adhærere ramis: iákoby rzekł: Niech ſię inśi poſunnym záraz z pierwßego liśćia do gory ná wyſokie doſtoieńſtwá Kośćielne porywáią wzroſtem / niech ſobie rożne tyczki / láſki / drzewá / ábo też y kolumny zá fulcra y podpory do Duchowney przybieráią promocyey: Niech ſię ten iáko bluſzcz / około Vrzędowey obwinie Pieczeći/ ow około Láſek Márßałkowſkich okręći; prędko táki bluſzcz / iáko Jonáſowi záwiſny przegryza robaczek/ á on ktory w ćieniu bluſzczowego liśćia ſwobodnego záżywáć miał chłodu / ſam weſpoł chćiwie á bez cnoty nábytą wiedniele Kośćielną godnośćią. Sic me tuis adhærere ramis. Ja przyczymbym do gory doraſtał w godnośći / ſámę mam przy Cnoćie náukę / przy náuce zaſługi / przy zaſługách Krzyż.

Do herbownych Zmárłego Prałatá Liliy / miáſto właſnych y przyrodzonych / przyłożyć ia mogę bluſzczowe liſtki / lubo Godność / Cnotá / Mądrość / temu kwiátowi naturaliter roſć pozwaláłá do gory; ále w liſtkách przeważáłá ſię ku źiemi / do wielkich przy Dworách przyſług potrzebna poniżoność. A do czegoż ten kwiát do gory wzroſtem bieżący ſwoie przyſádźił liſteczki: Mowię że do Krzyżá. Przy wielkich vſługách ná Dworách Arcybiſkupich / v trzech będąc Crucigerem, od tego Krzyżá wzroſł ná złoty rożnych Prelatur Lichtarz. Przyznawał Krzyżowi Firleiowſkiemu, Wężykowſkiemu, Lipſkiemu. Sic me tuis adhærere ramis: kiedy pnąc ſię długo y ßeroko po źiemi / tym trzemá Prymáſom / odważnie / mądrze / ſpráwnie / z wielką ieg pochwały ſławą przynośił od Stolice Apoſtolſkiey ná Arcybiſkupſtwá Sacri; záczym Krzyż Arcybiſkupi dopomogł temu Liliowemu przy bluſzczowych liſtkách kwiátowi; że cokolwiek miał iáko ſam przyznawał w Kośćiele Chryſtuſowym / w Kátedrách/

w Káno-

w Kánoniách/ y inßych Prelaturách godności/ to zá Promocyą Krzyżowych otrzymał Prymáſow. A w tym godna wieczney ſławy Zmárłego Prálatá Cnotá / że ią nie wyſokie Sławnych Przodkow vrodzenie oporem ná ten wſádźiło Lichtarz / że nie violenter z młodośći ; gdyż to / iáko contra naturam, ták & dignitatem wyſokiego Kápláńſkiego ſtanu / ießcze ledwie z źiemie pokazánemu / y trudno rozeznáć do czego podobnemu liſtkowi/ wyſokiego tykáć ſie Lichtarzá ; & per fas ac nefas rożnemi podporámi / y do gory piąc ſie promocyámi: á zwłaßcza/ ktory podczás nie tylko mowić Páćierzá/ ále y nieumie ſie przeżegnáć/ á iuż nie v Ołtarzá / ále w kolebce / nie denominácyą tylko/ ábo oczekiwáną nádźieią / ále rzeczywiſtym z Dobr Kośćielnych intrat dochodem Abbas, Præpoſitus, Coadiutor, tym nie przyſtoyniey/ że nie od Krzyżá : gdyż ſie w tey Prelaturze/ w ktorey Beneficium bierze/ podczás nie przeżegna. A co ſie Bogu / ludźiom/ ordynácyom Kośćielnym w inßych nie podobá Prálatách; to w oczách wßyſtkiego Auditorium w Tobie chwale Zmárły Prálaćie; żeś nie vrodzeniem/ ále cnotą / nie violenter, ále zaſługámi/ nie intrusè, ále vocatus à Deo tanquam Aaron powołány/ wyſoko ſtánął ná Czterech Prelatur Lichtarzách. Hebr: 2.

Ná ktorych/ á kto nie przyzna/ iáką był świetną dobrych przykłádow pochodnią. Nie kontentował ſie tym w Kápitulách mądrośćią / w Deputácyách Sedźiowſką ſentencyą / w Dekánátách świećić Reformácyą: ták dálece / że iáko tylko Perilluſtris zoſtał ; w Cnotách świetnie zá honor Boſki y Kośćielny żárliwie / przy ſpráwiedliwośći ogniſto/ á wßyſtko z miłośći Boſkiey y bliźniego ſpráwował ná tym godnośći Lichtarzu goraco. Nie przygáſłá w nim nigdy ſpráwiedliwość/ nie przyćiemniał prawdy kándor / ále poki ná tym Lichtarzu był / poty wßyſtkiemi/ tákowey Prálácкiey godnośći należytemi świećił cnotámi. Słußnie tákowy̌ ie°chwalebny̌ ſpráwom przypiße własność świetne°kámienia Aueſtiom názwánego (gdyż też y ten w Kośćiele Jowißowym nieuſtáynie świećił ná lichtarzu) ten raz zápalony nigdy nie może być zágáßony/ ále iáko zápalona bez ßkody y vymy Plinius l. 12.

C świeći

świeći pochodnia: zkąd ma przydane Lemma; tym świecącym
Ferrus l. 2. Simbol. kámieniem wyświadczona zacność Prálácka; Nescit accensus
extingui. Od iásnych Tytułow swoich na Kośćielnym Lichta-
rzu/ zápalony J. M. X. PRZECLAWSKI świećił/ y świećić be-
dźie nigdy nie zgásła sławą.

Tu godna Cnotá iego przy tym Lichtarzu podźiwienia/ że
Et lilia ex ipso procedentia. Widźiáłáś świetna Kápituło
Gnieźnieńska nieprzygánney iego konwersácyey kwiećie. Przy-
pátrzyłáś sie Kápituło Łowicka Liliowym postepkom/ kiedy
zgromádzenia twoiego Dźiekan/ z powinnośći swoiego Vrzedu
AdCorint. 2. Euellas, ædifices, plantes; nieprzystoyne wyrywał chwasty/ á
wonney reputácyey szczepił Lilie. Kántorya Sendomierska/
woniáłáś y ty Liliowego zápáchu; ták/ że rzec możesz; co mo-
Eccles. 5. wi Ecclesiastes: Florete flores sicut Lilium & date odorem;
á przy rozkwitłośći/ y wdźieczney Liliowey wonnośći/ Collau-
date Canticum. Wychwalay Kántorá swoiego śpiewánie: gdyż
teraz znácznąś odniosłá ozdobe/ kiedyś w PRZECLAWSKICH
stroyna przez czterdźieśći y trzy látá chodźiłá Liliách. A co o
inszych Kápitułách; to y o Tobie mowie Kápituło Pułtuska/
ktorą tákże iáko złoty Lichtarz fundácyámi zdobił/ promieniá-
mi mądrośći rozświecał/ Liliową vperfumował wonnośćią. Et
Lilia ex ipso procedentia.

A tákći iest y byłá potrzebna tá pará herbownych Lilyi Jch
MM. PP. PRZECLAWSKICH, że nimi wspierał sie Kośćioł
Chrystusow/ one podporą Kápitul/ Filarem vpadáiącey Ko-
śćielney wolnośći. Naymedrszy z Synow ludzkich Sálomon/ á
w budynkách odważny Architekt/ wystáwiáiąc naykosztowniey-
szą w świecie strukture Kośćioł Jerozolimski/ miedzy nieszáco-
wáną nákłádow/ y wymyślnych áppáratow spezą/ miedzy mi-
sterną dosyć budynku strukturą/ dwie tylo wystáwił kolumny/
ná ktorych Kápitellá postáwił szczerozłote ná ksztalt kwiećia Li-
3. Reg. 7. liowego. Capitella autem, quæ erant super capita columna-
rum, quasi opere Lilij fabrefacta erant. Kiedy szukam przy-
czyny tákowey Sálomonowey imprezy: czemu dwiemá tylko fi-

larámi

larámi wſpieráć kazał / ták koßtowną Kośćiołá Boſkiego máchine: y czemu one filary kápitellámi ozdobił Liliowemi: áż docho- dźi inwenciey y konceptu iego intentum ſłodkomowny Bernard/ kiedy mowi: Duabus columnis ſuſtentatur templum Salomonis, vna Columna eſt corpus, altera anima Sacerdotis: ſed vtraque hanc molem nequit ſuſtinere, niſi Sacerdos valeat caſtitate in mente & corpore florere: niſi enim Lilia caſtitatis in Sacerdote florerent, templorum ſtructuræ corruerent. O godna tákiego Doktorá / złotey pámięci Prálatow godne słowá! Dwie kolumnie Sálomonowe / kiedy od vpadku wſpieráią Kośćielną ſtrukturę / ieſt Duſzá y Ciáło Kápłanow; Kápitelle tych Kolumn ßczerozłote / máią być Liliowe. Ad inſtar Lilij. Chce Biſkup / Prálat / Kánonik / Páſterz wſpieráć od ruiny Kośćioł Chryſtuſow; ma być ná ćiele czyſty / y ná ſumnieniu nienáruſzony. Ad inſtar Lilij. A dla tegoż Kośćiołá Chryſtuſowego ſam impet wyſworowánego nie może ruinowáć piekłá. Et portæ inferi non præualebunt aduerſus eam; że fundámentá / filary tey ſtruktury ná wonney Liliowey ſą záſádzone niewinnośći. A ieśli też iákie rymy / przepádliny/ ryſy/ w ktorychkolwiek ſie znáyduią Prelaturách / że Eccleſia capat: idźie to podobno defektem podpory / że nie inſtar Lilyi ten ktory powinien wſpieráć Innixam ſuper dilectum ſuum, dźwigá Kośćielną ſtrukturę. Nie chce ia tu wyliczáć iák wiele dla bráku y niedoſtátku tych Lilyi w plugáwych Neſtoryuſzách/ w brzydkich Aryanách / nieczyſtych Lutrách / vpádło Kośćiołow: to było z okázyey tego Prálatá herbownych mowie Liliey: że nie powagá Prálatow / nie ſámá wyſoka godność / nie bogáte intraty / nie gromádne y ſtroyne áſſiſtencye / Kośćioł Chryſtuſow wſpieráią / od nieprzyiaćioł bronią/ iáko Liliowa pobożność/ y nieprzygánnego żyćia Prálackiego czyſtość.

S. Bernar. Serm. 3. de Dedic. Eccl.

Canitc. 8.

Jeſt to káżdy náſtępuiący ná Cáłość/ Immunitatem, y dobrá Kośćielne nieprzyiaćiel; podobny záiádłemu ná Bethulią Holoferneſowi: náſádźił ſie żeby ią vćiſnął obleżeniem/ mocą ſwoią ángáryzował / bogáte z niey złupił ſkárby / y ritus báłwochwálſkich

ſkich wprowadźiwßy Ceremoniy; Boſką y ná ten czás prawdźiwą
wykorzenił wiárę. Jákimże ſpoſobem poſtępowáć ma z tákim nie=
przyiaćielem Oblubienicá Chryſtuſowá Kośćioł? Tákim / iáko
mężna Káwálerká Judyth. Wylicza te Piſmo świete ſpoſoby:
ktorymi onego pokonáłá Tyraná: Exuit ſe veſtimentis viduita-
Iudith: 2. tis ſuæ: zewlokłá wietchą wdowiego ſtanu bárwę. Lauit cor-
pus ſuum, & vnxit ſe mitro optimo. Záżyłá łáźnie / y rożny=
mi vpiżmowáłá ſię perfumámi. Diſcriminauit crimen capitis
Iudith: 10 ſui: Trefiłá kretne włoſy ſwoie. Impoſuit mitram ſuper caput
ſuum: Włożyłá ná głowę ſwoię koronę. Et induit ſe veſtimen-
tis iucunditatis ſuæ: Oblekłá weſołośći ſwoiey świetne ná ſię
ßáty. Induitque ſandalia pedibus ſuis: Przyobułá faworyzo=
wáne wſtęgámi ſándały: A cokolwiek miáłá domowego ochę=
doſtwá w kánakách / w łáncuchách / zaußnicách / pierśćieniách /
perłách / w to ſię wßyſtko / iáko iáki Jubiler w złotym przyſtroiłá
kramie. Coż rozumiećie / ieżeli ſię tákim zbroią ná Nieprzyia=
ćielá páncerzem: ktoby ná świećie nie rzekł / że on bogáty ſtroy
do rozboiu / pieknie przybrána vrodá / do niepoććiwośći / od=
ważna ná ßwánk ſławy / vtráte kleynotow nie przyidźie Judyth:
A przećie pátrzćie / ták w gládkośći vrodna / ták w vbierze bo=
gáta / nie tylko rąk vchodźi nieprzyiaćielſkich; ále owßem włá=
ſnym Holofernesá mieczem nieprzyiaćielſką śiecze ßyię. Coż do
tákowego męſtwá dodáło iey ſercá? Nie perukowáte tráfienia /
nie perfumy / nie drogie noßenia y bogáte ßáty: ále co? Słu=
chayćie co nayoſobliwßego w tey Káwálerce vpátruie Piſmo ś.
y w czym oſtátnią iey ſupplementuie ozdobę: Aſſumpſit ſecum
dextraliola, inaures & annulos &c. A coż tym zwoiuie? przy=
dáie Et lilia. Wźiełá y Lilie; ktoremi kiedy ſię przy onym koßtownȳ
przyſtroiłá vbierze; dopiero zupełną przyznáie iey Piſmo świete
piękność. Et omnibus ornamentis ſuis ornauit ſe. Nie ták ią
pomienione przyſtroiły bogáte ozdoby / iáko śliczne Lilie. Te
według wßyſtkich Doktorow świetych znáczą Czyſtość / ktorą
kiedy piękna Judyth záchowáłá ná ćiele / y nią ozdobiona ná du=
Iudith: 4. ßy / prezentuie ſię y ogłáßa przed wßytkim świátem. Viuit Do-
minus,

minus, quia custodiuit me Angelus eius, & hinc euntem, & ibi commorantem, & inde redeuntem, & non permisit me coinquinari ancillam suam: że w czystośći nieprzyiaćielá poráźiłá / y Tryumphatorka śie / iego własną vćiąwszy głowę / do obronioney wrocilá Bethuliey.

Wrácam śię do herbowných Lilyi zmárłego Prálatá. Niech będźie Kośćielna postáwá stroyno świetna. Filiæ eorum ornatæ vt similitudo templi. Niech będźie Persona Kośćielna ornata sicut Sponsa. Niech śię ná niey świetne polyskuią dyamenty / niech brzmią złote láncuchy / niech świecą ná pálcách pierśćienie / niech wszytko będźie gálánteryámi / pizmámi / pudrámi vfaworyzowano / iednák nie świetnymi Infulámi / nie zbieránymi ná iedwabnicách Rokietámi / nie chrzęszczącymi poszustem z bogátych tábinow Mántoletámi / nie ryśiemi y soboremi szubámi dáie Kośćielna preeminencya y zwierzchność odpor nieprzyiaćielowi / potrzebuie Lilia pobożnego niewinnego żyćia Prálácкiego. Tym Liliowy Chryzostom złośliwą konfundował Eudoxią. Niewinny Ambrozy dumnego kruszył Theodozyusza. Nienáruszony Bernard hárdę pokonał Aquitáńskie Kśiążę Gwilhelmá / y ták wiele inszych pobożnych / czystych / świątobliwych / Prálatow niewinne nád złośliwymi dokázowálo życie / ktorzy nie mocą ále náuką / nie dostatkámi ále niewinnośćią / nie orężem ále nieprzygánnym życiem / nástepcow Kośćielnych ábo łáskáwie zniewaláli / ábo grożno záprászáli / że ich y powolnośćią y surowośćią zostawáli zwyćiężeni.

O iáko wiele ácz záwsze / ále osobliwie tych czásow iest ná Kośćioł Chrystusow iáko ná Bethulią nástepcow. Opprimuie go złość Heretycka / á co gorszá / szturmuie do niego złych synow zmyslona dobroć Pseudokátholicka / rádziby te Iudythę przybráną w iákiekolwiek ochędostwo / intraty / y Kośćielne dochody złupili / odárli / sprofánowáli. Coż w tych ábo podobnych okázyách o twoich mowić mam Liliách zmárły Prálaćie. Nie masz w tych Kośćiolách / w ktorych był Prálatem żadney ruiny. Cztery Kápituły / iáko czteremá wspierał kolumnámi. Capitella eius

Psal. 32.

Apocal. 5.

Baronius.

3. Reg. 7.

eius quasi operis Lilij fabrefacti. Byli czásow iego ná wolnośći / ná dobrá Kośćielne chćiwi Holopherneśowie / vmiał ich y priuatim y publice wrodzoną á wolną przy cnoćie gáśić prezencyą; nie ták nástepcom Kośćielnym y Heretykom strászna byłá Práłácka iego áppárencya / iáko wrodzona Liliowego żyćia cnotá / poskromna w świátowych ozdobách pokorá. Wiedźiał o tym co y záchował / y ná co nie rad w inszych Práłatách pátrzył co mowi Cyrillus ś. Cathech: 12. Exterminetur à vestibus suffimentum voluptatis inescatiuum. Suffimentum tuum sit intus, in omnibus oratio boni odoris & corporis sanctificatio. Trzymał y zdánie y nápominánie strzoynych Práłatow Zácháryaszá Papieżá Epist: ad Pipin: c. 1. Non enim nos nitor commendat vestium, sed splendor animarum. To przyzwoita Práłatowi szátá / ná duszy niewinność y cnotá / tá czyni reputácyą / spráwuie powagę / w nieprzyiáznych Kośćiołowi czyni postrách. Niechże wyniosłość insze Persony Kośćielne okazáłymi y bogátymi przyozdabiá stroiámi / á mniey potrzebnie / gdyż Non tanto curaretur corporis cultus nisi prius neglecta fuisset mens inculta virtutibus, iáko mowi Nicolaus Papa Epist. 2. ad Imp. Respicite Lilia agri. Kiedy iá poglądam ná herbowne zmárłego Práłatá Lilie / przyznam przyrodzoney bárwie cnotą pomiárkowáną ozdobę / że áni purpury bogáto odźiánego Salomoná / áni wygálántowánego w wyśmukłośći piękniey przybráły bogáte telety Gáchá. Quod nec Salomon in sua gloria sic vestitus sit sicut vnum ex his, iáko przyrodzona przy skromnośći Liliowa bárwá nie wymyślnego zdobiłá Práłátá / że mowić słusznie o sobie może tákową przyodźiany postáćią. Viuit Dominus quia non permisit me coinquinari, & hinc euntem, & ibi commorantem, & ad vos redeuntem. Przydáło się dálekie drogi w cudze odpráwowáć kráie / przy rożnych bywáć podczás y wesołych pośiedzeniách / ná Trybunálskie ieżdżąc Deputácye / tám był / tám się zábáwił / tám sádźił / iednák non permisit me coinquinari, nie mász tego / coby wmowić nieostrożność / w konwersácyey nieszczerość / w Sádách zádáć miał

S. Cyrillus Catech. 12.

Zacharias Papa Epi. ad Pipin. c. 1.

Nicolaus Papa Epis. 2. ad Imp.

Matth: 6.

Iudith. 6.

miał nieſpráwiedliwość/ z tąż cnotą / z tymże kándorem / z tąż
niewinnośćią przy przyrodzoney wrácał ſię Liliowey pieknośći/
y nigdy mu nie ſłużyłá oná Konfeſſatá. Quoties inter homi- S. Auguſt.
nes fui, toties peior domum redij. Przetoż ten kwiát Li- l.4. Conf.
liowy ſámym przynależał rekom Boſkim/ ktorego żadna nie tkne-
łá nieprzyſtoyność.

Chryſtus Pan po Zmartwychwſtániu ſwoim / gdy ſię w po-
ſtáći Ogrodniczey wiednym ogrodźie pokazał Mágdálenie/ kie-
dy od nieſtrzymáney rádośći muſka przy obłápionych nogách od-
dáć chćiáłá czołobitność / áż nie pozwala ná to Chryſtus / nie
chce polityczney vſługi/ zákázuie ſámego ſiebie dotknienia. No- Lucæ 8.
li me tangere. Dźiwna denegácya niepozwolonego przyſtepu/
ktora nie dawno śiedząc v nog Chryſtuſowych / one kropliſtemi
obmyłá łzámi y długo kretnym otárłá wárkoczem ; tá teraz à
longe, ruſzyć ſię zákazániem nie śmie niedotkliwego Páná. Co
zá przyczyná. Chryſtus Pan ktory rekom Apoſtolſkim y kośći
w ćiele ſwoim vwielbionym ſzukáć pozwala. Palpate & videte Lucæ 24.
quia Spiritus carnem & oſſa non habet. Mágdálenie nie chce
śiebie pozwolić dotknienia. Prawdáć że Chryſtus Pan záraz od Cant. 2.
przyśćia ſwoiego w ćiele ludzkim ná świát był ślicznym kwiá-
tem. Ego flos campi & lilium conualium, á że dla podietey
dla zbáwienia náſzego śmierći tá przywiedłá Lilia; odkwitłá
znowu przez Zmartwychwſtánie. Refloruit Caro mea. Dla te-
goż noli me tangere, juſz wiecey rekom grzeſznych dotykáć ſie-
bie odmawia. Ne qui ob peccata in ara Crucis elanguit, per
attactum peccatricis emarceſcat. Jmieniem Idiota w rzeczy Idiota ſer.
madry powiáda Author Ser: 5. de Reſur. Jákoſzkolwiek luboby 1.de Reſu.
polityczney Mágdáleny reká w oddaniu powinnym ſzkodźić
nie mogłá Chryſtuſowi obłápiániu / iednák chćiáł pokázáć Chry-
ſtus / iáko pieknych Liliowych kwiátow / nie káżda ma ſię doty-
káć reká. Nondum aſcendi ad Patrem meum. To przyczyná. Ioan: 20.
Bogá Oycá rekom ten odroſły z podźiemnego grobowcá przy-
należał kwiát.

Symbolizował iáko w denominácyey Liliowego kwiećia z
Chryſtu-

Chrystusem Pánem / ták y w trudnym do śiebie przystepie pobożnie zmárły J. M. X. PRZECLAWSKI: O iáko od tákowych
Chrysost. Serm. 6. in Matth. reku zdáleká vmykáć powinno káżdemu kwiátowi/ Noli me tangere. W podobney ostrożnośći chowal Liliowe życie swoie zmárły Prálat. Mágdálená in complexo znáczy śiedlisko piekielne śiedmi grzechow śmiertelnych/ ktore z niey moca swoia Chrystus wygnal. Noli me tangere. Nie nátárlá tám dumna wynioslego ánimußu pychá/ nie zbliżylá sie záwiśna zazdrość/ zdáleká stronilá lákoma chćiwość / gniewliwe zápálczywośći furye strona przecho dźily/ lubieżne ćiálá krewkośći w mowie / w oczách byly záhamowáne. Nie śćiśnal żaden zbytek/ ktory on pomiárkowána záwße od siebie odpedzal wstrzemieżliwośćia. Nie trzymálá ospála gnuśność / ktorey sie y w slábey stárośći do Bo-
Lucæ 8. gá y do Cnoty wydźieral. Krotko mowiac. Noli me tangere.
Wiedźial że przy swoich herbownych Liliách / nie Mágdáleny/
Cant. 6. ále Chrystusowym przynależal rekom; vt lilia colligat. O iáko potrzebna káżdemu / ktory sie Boskim dostáć ma rekom / od-
Ioan. 20. mowna wsporká Noli me tangere. Tylo sie to iedná y to schorzála białagłowá brzegu ßáty dotknelá Chrystusowey: Si tetigero fimbriam vestimenti eius salua ero; áż záraz miedzy V-
Marci 6. czniámi czyni Chrystus Pan inquizycya/ Quis me tetigit. To
S. Thomas Doct. Angel. in I.P. ten ktory ex natura sua & ex vi vnionis hyppostatice byl impeccabilis, ták sie bal reku białoglowskich. Co rozumiećie o niebespieczeństwie tych / ktorzy sobie vrwáć nie dádza rekawá. Wolal niekiedy niewinny Jozeph odbieżeć wlásnego w reku źle zamyślney niewiásty płáßczá/ niż per occultam virtutem ta-
Origenes Hom. 7. ctus transfusum pati Virus. Origenes Hom. 7. Owo zgolá kto sie Boskim obiecuie rekom / á spodźiewa sie że im sámym przynależy vt lilia colligat, nigdy nie bedźie ták śmiáłoważny/ żeby sie miedzy złych okázyi náráżal tráktámentá. Tákowym byl przy herbownych Liliách swoich niedotkliwym od grzecho-
Psal: 25. wego przystepu J. M. X. PRZECLAWSKI, Verum tamen non approximabunt ad te. Jeżeli byly defekty iákie grzechowe/ sá-
Lucæ 24. mey tylko Apostolskiey y Spowiedniczey wladzy sumnienia swo-
iego

iego dotykáć ſię pozwalał. Palpate & videte; one częſto powtá- rzáiąc Modlitwe. Tibi Domine plagas meas oſtendo. Tibi verecundiam detego &c. Záczym zdawná ten kwiát Liliowy w ręku ſwoich miáłá opátrzność Boſka. Przypádło cokolwiek ſprzecznego nieſzczęścia / ſłábego z choroby zdrowia / zábrał nieprzyiaciel pracowitego ſtáránia ochedoſtwá / znał ſię być w cierpliwośći kwiátem. Mowiąc z Jobem: Manus Domini tetigit me: Iob, 19.
Wiedział że kiedy ſię go vtrapieniem Boſki dotykał páluſzek / że go cáłą zábráć miał ręką vt Lilia colligat.

A ſłuſznie ia dla tákowych iego liliowych poſtępkow záżyć mogę ſpoſobu pogrzebowego Ioannis Henniberky Kánoniká Antwerpſkiego / pobożność chcąc wyświadczyć teſtámentu iego Exekutorowie / miáſto Kazánia y wychwalnych Cnot Pánegyriku ná trunnie przy exequiách pogrzebowych / Kánonicżą ię̊g z gronoſtáiowych ſkorek ſzáte położyli z tymi ſłowy: Non inquinata veſtis. Kiedy ſię pytam przyczyny: dochodzę / że gronoſtáiek ták ieſt miłuiący białey ſkorki ſwoiey / że choć go goniący myśliwiec ná błotne nágánia ſápiſká / woli zdrowie y ſkorkę ſtrácić / niż vkocháną ſwoię ozdobę vbłocić. Kánonicza Práláca Roſka tocby powinná mieć w pámięci co po wierzchu nośi. Imitari moribus quod tenet in veſtibus. A iezeli kto / tedy przy ſwoiey bárwie Liliowey tákową pokazał J. M. Xiądz Przeclawski odwagę y cnotę / kiedy piękności Stanu Kápláńſkiego y Práláckiego ſtrzegł ſię grzechową zplugáwić mákułą. Słuſznie przy piękności ſumnienia godzien ręku Boſkich Vt lilia colligat. Laurent. Beerl.

Więc iezeli ieſzcze dálſze cnoty nabożeńſtwá / Jáłmużny zmárłego chcę wyliczáć Prálatá / w káżdey ſię pokázał Liliowym. Ofiáry Przenaydroższe Mſzy świętey / Ołtarz Chryſtuſow / ten ſam tákowym go być wyświadcza. Wyſtáwiwſzy wſpomniony Sálomon bogátą Kośćiołá Jerozolimſkiego ſtrukturę / ſporządziwſzy koſztowne od złotá naczynia / wybudowawſzy złoty Ołtarz / poſtáwiwſzy tákowy ná pokłádánia Chlebá ſtoł / pięćią par złotych lichtarzow to wſzytko obſádziwſzy / do Ołtarza / do Ofiáry / nie przepomniał kwiećia Liliowego. Ták mowi Piſmo

 świe-

świete. Fecitque Salomon omnia vaſa in domo Domini,
Altare aureum & menſam ſuper quam ponerentur panes
3. Reg. 7. propoſitionis auream, & candelabra aurea, quinque ad
dextram, & quinque ad ſiniſtram ex auro puro. A coż dá=
ley / & quaſi lilij flores. Mnieyſza wſzyſtko od złotá zamożne=
mu wbogáctwách fundowáć Krolowi / tu ad intende dał
Stározakonnym Kápłánom. Et quaſi lilij flores, kiedy przy
Ołtarzu / przy Ofierze wyſtáwił im lilie / nie ná co inſzego iáko
S. Ambro. l. 2. Chier. Eccl. mowi Ambroży świety lib: 2. de Chierar: Eccl: c. 5. tylko
żeby niezmázánymi rękomá / czyſtym ſumnieniem / niepokalánym
ſercem Boſkie odpráwowáli táiemnice. Sa słowá pomienione=
go Doktorá: Miror profuſam in ſuppellectili Eccleſiaſtica
auri copiam. Sed mirari ſatis non poſſum induſtriam? ad
quid enim voluit lilia exponere, niſi de immaculata vita
Sacerdotes commonere. A ieżeli ták przy figurálney Ofie=
rze záwſze potrzebá było kwiećia liliowego / coż rozumiećie iá=
ko przy prawdźiwey y ſtráſzney Ofierze / kiedy nie Panis Pro-
poſitionis, nie Panis Facierum, ále chleb żywy Ciáło y Krew
Chryſtuſowe poświącáia / ofiáruia / pożywáia Kápłani / potrze=
bá lilij flores, niewinnośći liliowey / á práwie Anyelſkiey w
Kápłanách czyſtośći.

Ztąd piſze Lau. Beerlink in Theatro, że na tym obruśie
Laur. Beer. in The. ná ktorym Chryſtus Pan oſtátniey pożywał wieczerzy / y Ciáło
ſwoie y Krew Przenaświetſzą pod Oſobámi Chlebá y Winá zo=
ſtáwił / były wyrobione Lilie. Nie bez táiemnice tedy one pier=
wſzą y oſtátnią ná tákowym obruśie odpráwił wieczerzą / tylko
żeby iáko ná ten czás Apoſtołow / ták y wſzyſtkich náſtepują=
cych nápomniáł Kápłánow / że ſerce / ſumnienie / ręce / ktore
te Przenaświetſze Táiemnice ábo poświecáią / ábo poży=
wáią / máią być Liliowe / niepokaláne / czyſte. Poży=
wáſz Kápłánie pod Oſobámi Chlebá y Winá Ciáłá y Krwie
Chryſtuſowey. Sam ex vi Conſecrationis przemieniaſz Chleb
w Ciáło / Wino w Krew przenadrożſzą / wiedząc o tym / że bie=
rzeſz frumentum electorum, ziárno wybráne / ále wnetrznośći
twoie

twoie máią być Venter tuus aceruus tritici vallat⁹ lilijs liliowe. Cant. 7.

Przy herbownych swoich liliách / tákim był Káplanem pobożnie zmárły Jego Mość Xiądz SAMVEL KRVPKA PRZECLAWSKI: lubo nie ná złote ále ná godnieysze stawdło go iáko Sálomoná Ołtárze / ktore on w rożnych Kościołách Bogu ná cześć wystáwiał y budował. Swiádkiem iest oprocz w inszych Kápitułách / ozdobny nákłádem iego wybudowány Ołtarz w Kośćiele Łowickim / ktory dostátnią opátrzył zá dusze swoie fundácyą / támże blisko grob sobie do śmiertelnego wymurowány depozytu. Swiádkámi są ták wiele ápparatow Kośćielnych / Krzyżow / Kielichow / Lichtarzow / Ornatow / ktorych on ná ozdobę domu Bożego z własney náwystáwiał intraty. Sam kielich szczerozłoty w Archikáthedrálnym Kośćiele Gnieźnieńskim kilká tyśiecy szácunku y wagi máiący / izali nie wyświadczył miłuiącego ozdoby Domu Bożego sercá. Naczynie iedno od Sálomoná w przybytku wystáwione opisuiąc Pismo ś. mowi: Labium eius quasi labium Calicis & folium repandi 3. Reg. 7.
lilij; że wierzch iego był ná ksztáłt Kielichá / y ná ksztáłt powieszoney liliey. Tákowe szczerozłote labium Calicis, Bogu ofiárował pobożnie zmárły Prálat / á oprocz tego ták wiele inszych złoćistych. W oczách wászych iest ten kosztowny ná Trunnie iego kielich / z ktorego herbowne ku ziemi są pochylone Lilie. Et folium repandi Lilij.

A ieżeli ták martwe naczynia Ołtarze / Krzyże / Kielichy / do Ofiáry Chrystusowey vmiał przyozdabiáć liliámi / co rozumiećie iákim był zewnątrz żywym naczyniem / ofiáruiąc / poświącáiąc / pożywáiąc Przenaświętszych Táiemnic. Záwsze w pámięći / záwsze w sercu / záwsze przed oczymá miał tey niepokaláney Ofiáry godność nieskończoną / do ktorey z pokorą się niską gotował / z skruchą przystępował / w niewinnośći niepokaláne tráktował táiemnice. Swiádkiem są prawie codzienne / á do hoynych łez skruszone Spowiedźi. Swiádkiem długie á nábożne przygotowánie / świádkiem gorące do Przenaświętszey Ofiáry wzdychánie / kiedy poránne w Kośćiele záczawszy modlitwy / połu-

dniowa go do domu odprowádźiłá godźiná. Switne ráno tego do Káplańſkiey pacierzy mowienia wzbudzáło powinności: á iáko pochylone nocna rosá kwiatki poniżone zá wéściem Słońcá podnoßą ſię ozdobniey głowki / máiąc nápiſáne Lemma: Adeſt lucidus, ták liliowe iego nabożeńſtwo promienie Słoneczne do Kośćiołá / do Modlitwy / do Ofiáry Mßy świetey prowádźiło. Nádźieiá tedy że ten liliowy w czyſtośći ſumnienia/ w żárliwośći ozdoby Domu Bożego wonieiący Prálat / Boſkim doſtał ſię rękom/ vt lilia colligat.

Typotius l. 2. Simb.

O politowániu nád vbogim bliźnim/ nád nędznymi żebrakámi / ktorych on zákłádał w niedoſtátku/ rátował w vboſtwie/ co mowić mam. Swiádkiem ieſt y mowi zá mnie / ná Seminárium Łowickie y Pułtuſkie kilká tyśiecy fundácya: wyświadczą miłość iego przećiwko vbogiemu bliźniemu / Szpitalá Gnieźnieńſkiego opátrzenie y funduſzu aukcya. Sáme codźienne iáłmużny / ná ktore wiele ordinariè ſpendował / świadczą że był liliowym / miedzy ktorego liliámi/ vbodzy opátrzenie/ Szpitale żywność/ łáknący y prágnący ſwoie miewáli pośiłki.

Kiedy Chryſtus IEZVS w poſtáći vbogiego miedzy żebrakámi łáknie/ á kto vbogiemu dáie / ſámego karmi Chryſtuſá / iáko ſam mowi: Eſuriui enim & dediſtis mihi manducare. A gdźieß naypewnieyßą maß ordynáryą łáknący Chryſtuśie / kedy maß tobie miłe do pożywienia mieyſce. Oblubienicá vpátruiąc pokármu Oblubieńcowego plác mowi. Qui paſcis inter lilia, ktory ſię páśieß miedzy liliámi. Dźiwny Refektarz ábo ſtołowa izbá zgłodzonego Chryſtusá. A kiedy źimie doymieć nedzá y głod / kedy będźieß ßukał záſádzonego liliámi ogrodu / iáko miedzy liliámi dánego pod Kámienicą ábo Domem záżywáć będźieß pokármu: Qui paſcis inter lilia. Vbogi żebrak / nedzne Szpitale / łáknący ludźie w ktorych oſobie y ſam łáknie Chryſtus / w Domu przy boku twoim / v ſtołu twoiego mieli ſwoie mieyſce te herbowne Lilie wyświadczáią/ iáko w zgłodzonych żebrakách ſmákowáły Chryſtuſowi. Qui paſcitur inter lilia.

Ioan. 22.

Cantic. 6.

Piße Herodotus lib: 2. o iedney nieobfitey kráinie Egypſkiey/

gdźie

gdźie obywátele támeczni nie máiąc chlebá do pożywienia tákowym żywią sie sposobem. Czekáią áż zebrána rzeká po szerokich polách / obfite wyleie wody / zá ktorey rozlaniem / ták obfita ziemiá wydáie z śiebie lilyi wielkość / że obywátele głodni one lilie zbieráiąc / y ná promieniách Słonecznych przesuszáiąc / ztárszy one lilie ná mąkę / z niey smáczny chleb ná pośiłek sobie robią y onego pożywáią. Chleb ten zwyczáiem swoim zowią Loton Aeton. Támże powiáda są drugie rodzące sie pod wodą lilie / ktore w naczynie przesádzone / słodki miásto owocow wydawáią miod. Niemászci wprawdźie v nas tákowego z łáski Bożey głodu / żeby z pokrzyw mizerne pożywienie vboga sobie gotowáłá reká / ále lubo przy obfitośći / widzę że tákowa byłá vbogim żebrakom potráwá szczodrobliwość Liliowa pobożnie zmárłego Prálatá / iákikolwiek smák / pożywienie / słodkość Egypskie dáwáły támecznym obywátelom lilie / tákowymi sie sstáły vbogim Bogu herbowne w iálmużnách pobożnie zmárłego Prálatá kwiáty. Te lilie z pod wody łez y po śmierći słodkość z siebie wydáły / kiedy nie mász żadnego Kápláná / żadnego z Kośćielnych sług / kedy on miał beneficia, żeby im testámentem hoyney nie odkazał iálmużny. Mogą mowić cztery Kápituły z prace y zbioru iego honorarijs obdárzone á testámentem summy legowáne. Ze słodki tych herbownych liliy owoc / miodowa wdźięczność. Et fructus eius dulcis est gutturi meo. Cant. 2.

Więc ieżeli też wiecznych rozkoszy y stołu niebieskiego tákowa iest liliowa potráwá / że tám in fruitione beatifica tákowe Bog wybránym swoim zgotował specyały / widzę że nie tylo inszych odźiewał zmárły Prálat liliámi / ále sam często przypominał sobie y smákował stoł Oycá Niebieskiego / mowiąc one słowá: Quàm multi mercenarij in Domo Patris mei abundant Panibus, ego autem hic fame pereo. Lucæ 15. O iák wiele zásłużonych prácownikow reká Boska zá stoł niebieski zásádźiłá: Faciet illos discumbere, wiecznymi onych czestuiąc roskoszámi / á my miedzy świátowymi prágniemy potráwámi; tákci nie násyci człowieká świátowa vcztá / kázdy z nas poki tu zostáiemy

Herodotus l. 2. Hist.

ná ziemi glodnieyszymi iesteśmy / áż sie ná niebieski dostániemy
Psal, 41. bánkiet. Sitiuit anima mea ad Deum fontem viuum. Tey li-
liowey potráwy prágnal záwsze v stolu niebieskiego pobożnie
zmárly Jego Mość Xiadz PRZECLAWSKI.

Caminæus lib. 6. Fridericus II. Krol Angielski chcąc mieczem nábyć Krole-
stwá Fráncuskiego / kiedy rożne á krwáwe ztaczal potyczki / w
ostátniey potrzebie chcąc Rycerzow swoich do meżnego záche-
ćić woiennego stárćia / kazal po wszystkich pulkow swoich Cho-
rągwiách wystáwiáć herb Krolestwá Fráncuskiego / ktore sie
pieczetuie y zdobi liliámi / te nád nimi pisząc slowá / Imperij
spes alta futuri. Wielka nábyćia przyszlego Páństwá ábo Kro-
lestwá nádzieiá: iákoby chćial rzec. Coby Was waleczni Ryce-
rze moi w tey potrzebie do meżnieyszego z nieprzyiaćielem áni-
mowáć miálo zetkánia / nic nie iest inszego / tylko nádzieiá li-
liowego nábyćia Krolestwá; te lilie was máią záchećić do me-
stwá; że po krwáwey vtárczce / nie laurowe ále liliowe odnieśie-
ćie korony. Imperij spes alta futuri. Jákoszkolwiek názywa sie
wieczne zbáwienie / lubo Fruitio, lubo Merces, lubo Corona,
to wszystko w herbownych liliách reprezentowal Bog zmárlemu
Prálatowi.

A ączkolwiek káżdemu ná tym świećie boiuiącemu Viatorowi /
Iob, 7. Militia est vita hominis super terrã. O korone niebieską bitne stá-
wiáć przychodźi pole / y żaden niebieskiey nie bierze korony / áż sie me-
żnie z rożnymi ná tym świećie zetrze nieprzyiaćiol hufcámi.
2. Ad Tim. 4. Non coronabitur nisi qui legitime certauerit; iednák coby
do podiećia ná tey zoldáczyznie w odwáżnych dźielách y cno-
tách meżnym vczynilo zmárlego Prálatá / widze że Liliowa nie-
bieska koroná. Jest to korony niebieskiey Lilia Chrystus Jezus.
Cant, 2. Lilium conualium, iest y druga Lilia Pánná Przeblogoslá-
wiona MARYA. Sicut lilium inter spinas sic amica mea in-
ter filias Adæ. Náwet wszyscy wybráni Boscy są też Korony
integrantia lilia, gdyż o nich Kośćiol wyśpiewuie / Sancti tui
Domine florebunt sicut lilium. Odwáżyl sie cnotámi / pobo-
żnośćią / dobiiáiąc tey korony zmárly J. M. X. PRZECLAWSKI,
iednák

iednák nie ſwoim śiłom/ nie ſwoim dufał pobożnym ſpráwom. Z was świetne gornego Krolestwá Lilie miał zachecenie/ wámi ſie ánimował/ w Was wßytke pokłádał nádźieie. Imperij ſpes alta futuri. Ty niebieſki liliowy kwiatku czyniłeś mu nádźieie/ że zaſługámi/ odkupieniem/ Krwią twoią przenadrożßą/ miałeś mu dopomoc do otrzymánia niebieſkiey korony. Ty miedzy wßyſtkiemi Adámá Corkami/ iáko miedzy dárniſtym piekna Lilia ćierniem/ tyś mu byłá po Bogu nádźieią/ że zá przyczyną y mocną obroną twoią/ wygráć miał ná poboiowiſku śmiertelney vtarczki/ w herbownych liliách reprezentowáną ſobie niebieſką korone. Imperij ſpes alta futuri. Miał nádźieie w miłośćiwey łáſce twoiey/ że ktorey tu przez wßytek żywot ſłużył/ ná ktorey cześć twárde poſty ponośił/ Wigilie y Soboty ſußył/ że nie vſchnie płomieniámi Exekucyey Boſkiey przygrzana Lilia. Miał nádźieie że nabożeńſtwo/ Rożániec/ Szkáplerze/ y inße do vſługi twoiey oreża/ beſpiecznie go przez nieprzyiaćielſkie przeprowádźić miáły ßeregi Jákoż ieżeli wßyſtkie zá żywotá Pánnie Przenaświetßey po Bogu przyznawał dobrodźieyſtwá/ rozumiem że ſie y tego oſtátniego á nayßcześliwßego z iey ſpodźiewał reki.

Pytáiąc Poetowie zkądby też ná świećie piekne lilie ſwoy miáły poczatek y z czegoby ſie zrodźiły ná ziemi/ dowćipnie zmyślili że Bogini Juno znábránych pierśi ſwoich ná ziemie vpuśćiłá mleká/ ktorym iákoby impraegnata, ziemiá białych obfićie národźiłá liliy: pozwalam wolnośći Poetyckiey inwencyą ále prawde ſámey Bogini Niebieſkiey Pánnie Przebłogoſłáwioney. Co tylo ieſt y było ná ziemi w pieknośći/ w czyſtośći/ pobożnośći liliowego/ to wßytko miłośierne pierśi tey Mátki zrodźiły/ odchowáły. Naypieknieyßa lilia Chryſtus IEZVS tym wybielał wychowány pokármem. Lactaſti ſacro vbere. Boetius L. de Conſol.

A kiedy táka życzliwa ieſt Mátká liliowego kwiećia Pánná Przenaświetßa/ toć Imperij ſpes alta futuri. Słußnie nádźieie ſwoie po Bogu w iey rátunku/ modlitwie/ pokłádał J. M. X. PRZECLAWSKI, że iáko wßytko co miał/ czym był/ z iey

miał

miał miłościwey łáski/ ták śie ostátniego przez nie w godźinę śmierći spodźiewał sukkursu. A rozumiem że tey nádźieiey. Et
S. Bernar. spes nostra, y opiekunce káżdego z nas ná świećie przyznał. Co o niey mowi Mędrzec Cant. 14. Duo vbera tua sicut duo
Cant. 14. hinnuli capreæ gemelliqui pascuntur in lilijs donec aspiret dies & inclinentur vmbræ. Lubo záwże tey miłośierney Mátki pierśi są iáko pará koźiełkow pásący śie liliámi / iednák naybárźiey w ten czás tych miłośiernych potrzebá máćierzyńskich człowiekowi pierśi / donec aspiret dies & inclinentur vmbræ, tám naywięcey v surowego Sędźięgo fáworu tey potrzebá opiekunki/ kiedy iuż ostátniey godźiny przychodźi wybiiána / á mrok śmiertelny czarną mgli chmurą w słup postáwione oczy. Ták mowi o niey Mędrzec. Dilectus meus mihi & ego illi, qui pascitur inter lilia, donec aspiret dies & inclinentur vmbræ. Mam y ia nádźieie / że pobożnie z tego świátá zchodzący Jego Mość Xiądz Przeclawski, doznał w nádźieiey swoiey tey Pánny skuteczney obrony / gdyż we wszystkiey chorobie swoiey / podczás godźiny śmierći w miłośierdźiu Boskim / w przyczynie Pánny Przenaświętszey/ w modlitwie świętych Pátronow swoich swoie pokłádał zbáwienie / y Sákrámentámi świę-
Cant, 4, tymi opatrzony: Fulcite me floribus, quia amore langueo, z wiárą / nádźieią / skruchą / miedzy pomocą y rátunkiem tych kwiátow Bogu duchá oddał. A ia mowię że iáko liliowy kwiát przez pobożną śmierć Boskimi vrwány rękomá. A zdami śie że sobie ták zmárły Prálat przy oddániu Bogu Duchá postąpił; iáko obywátele Tornaty sławnego Miástá.

Fulgosius lib. 7. Kiedy Krol Fráncuski Ludouicus XI. wszystkie odbierał obecnie Krolestwá swoiego Miástá; że śie káżde po rebeliách y poddáwáć dobrowolnie / y trybuty skłádáć muśiáło Krolowi. Sámo obronne Miásto Tornatá że nigdy nie było hołdowniczę / y żaden go nie mogł choć gwałtownymi dostáć Nieprzyiaćiel szturmámi. Wychodząc do iednego ogrodá dla przyięćia y przywitánia Krolewskiego/ przy krotkiey Orácyey oddáli mu w prezenćie złote serce / w ktorym Miástá onego herbowne lilie misternie śię

zámy-

zámykály / tym dáiąc znáć że impetem nieprzyiácielſkiego gwáłtu nienáruſzoney dochowáli Miáſtá ſwoiego Liliey / ktorą kiedy w złotym ſercu oddawáli Krolowi / Krolewſkiego po nim żądáli áffektu.

Przyſzedł ordynáns przyiąć Krolá ſwoiego / oddáć śmiertelny trybut pobożnie zmárłemu Jego Mośći Xiedzu PRZECLAWSKIEMV, rozumiem że ſie mogł názwáć przy cnoćie / przy wyſokiey mądrośći / przy wſpániáley Prálácкiey godnośći z drugiemi nie zákrytym ná gorze Miáſtem. Non poteſt abſcondi Ciuitas ſupra montem poſita: Mogł ſie názwáć piekny ch y herbownych liliy ſwoich Hortus concluſus, do ktorego nie miał nieprzyiáciel przyſtepu y nigdy mu deſpoticè poddáńſko nie hołdował: ále kiedy dźiedźiczny Krol Chryſtus y Sedźia przychodźi / vpomina ſie z ſpraw y żyćia trybutu. Co zá iego witánie / co zá prezent / gdyż non comparebis in conſpectu meo vacuus. Widze że wchodźi Chryſtus do ogrodu. Dilectus meus deſcendit in hortum ſum. Widze że zwyczáiem Tornátyńſkim podáie w ſercu lilie. Vt lilia colligat. Serce nád złote droższe ſerdeczna pokutą ſkruſzone / cnoty pobożność / dobre ſpráwy liliowe. Wiec że iáko Ludouicus Krol on wdźiecznie przyiawſzy vpominek Miáſtá onego nie tylo żadnymi nie obćiążył exákcyámi / ále owſzem zwyczáyne kondonował trybutá. A ty dobry Jezu miłośierny y łáſkáwy Krolu / lubo ſpráwiedliwy Sedźia / nie prágni ćiężkiey w doſyć vczynieniu exákcyey / podáruy zmárłemu Prálatowi przewinienie / przyimi liliowe ſerce pokutą ſkruſzone. Cor contritum & humiliatum non deſpicias. Matth: 17.

Wy żáłośni Synowcy y Sieſtrzeńcy / y gromádna zacnych Prálatow áſsyſtencya / vczyńcie przy tey oſtátniey vſłudze / ſwoie zá nim do ſpráwiedliwego Sedźiego nabożne inſtáncye.

Carolus Magnus Krol Fráncuſki zoſtawſzy obránym Ceſárzem Rzymſkim / wyſtáwić kazał złotą korone / około niey czery Lilie / á miedzy nimi czery poſtáwił Krzyże / czym dawał znáć / że iáko czterom cześći świátá przez piekne lilie był ozdobą / ták też czterech cześći świátá / nieomylną práktyká / ſzczeſliwy miał Polinæus lib: 6.

E być

być zwyćiezcą./ y wiáry Chrystusowey Krzyż ná czterech miał wystáwić świátá częśćiách. Od imprezy y konceptu Károlá przychodźi mnie dniá dźiśieyszego ze trzech herbowney á czwartey niebieskiey Liliey spodźiewam się że Krolestwá niebieskiego Kándydatá zostáwić korone Wam świetne cztery Kápituły/ káżdey iedne Cnot y sławy w pámieći Wászey zostáwuiąc lilie/ pokládam y Krzyże Kápitulne/ pod ktorymi on ná niebieską zásługował korone/ tymi czteromá Krzyżámi cztery Kápituły wiecznie żegna. Was żáłośni Synowcy y Siestrzeńcy miedzy rozstáwionymi herbownymi liliámi żegna/ y Krzyżem swoim/ iáko zá żywotá káżdemu zosobná/ ták y teraz dáie błogosłáwieństwo

Wprawdźiec reká Boska zerwáłá herbownych liliy Wászych zacną ozdobę/ kiedy śmierć kochaiącego y życzliwego Wam Stryiá zábráłá/ y nieiáko tych herbownych liliy nádwędźiłá/ iednák tákiego záżyćie nád wyrwánymi liliámi Wászymi sposobu.
Aemilian° lib: 3. Aemilianus Symbolista kazał z inwencyey swoiey wystáwić wyrwáne lilie w wode wstáwione z tymi słowy Et auulſa florent, kiedy máią wilgotność y wyrwáne kwitną lilie. Ma to kwiećie osobliwą nád insze prerogátywę/ że nie ták iáko insze od krzaku oderwáne predko vsycháią. Lilie długo w wode wstáwione y kwitną y trwáią/ Et auulſa florent. Oderwáłá reká Boska przez śmierć z krzaku ogrodá wászego lilie/ zábráłá życzliwego wam Stryiá/ záczym zdádzą się nieiako trwálsze przywiednáć lilie. Nie frásuyćie się o sławę y Cnoty iego pámiątkę/ dosyć wieczne pobożności swoiey zostáwił memoryały/ ktore nigdy herbownych liliy iego nie zwiedną y nie przysuszą. Chcećie żeby w wieczności teraz świeżo wyrwáne kwitnęły? Et auulſa florent, przy obfitych łzách przyleway cie tym liliom wodnistę° humoru. Tá wodá nie rozumiem nic inszego tylko iáłmużny ś. Sicut aqua
1. Petri 3. extinguit ignem, ſic Eleemoſyna incendium peccati. Wiec tym humorem przy hoynych łzách podleyćie oderwáne zoczu Wászych lilie. Wstawćie y wy Pobożni Práláći y Kápłáni w naczynie Kielichá Chrystusowe°/ w humor przenaydroższey Krwie ieg°

te wyr-

te wyrwána Lilia: ten ia przyschła odmłodzi y kwitnącą wie-
cznie vczyni Et auulsa florent. A z tey pogrzebowey okázyey bierz-
ćie sobie do instrukcyey podobnych Kápłáńskich spraw y poboż-
nego życia listeczki: Wßyscyśćie herbownymi powinni być zmárłego
Prálátá przy Kápłáńskiey godności y Preláturách Kośćielnych
liliyczykami. Wßyscy dla pięknośći cnot/ dla powołánia Kápłáń-
skiego / dla godnie spráwionego Vrzędu y powinności w nagro-
dzie Boskim się z Wirydarzá Kośćielnego dostáć maćie rękom.
Obáwiayćież się by dniá dzisieyßego tákowa ná Was/ y powin-
nośći Wáße nie spádłá wizytá/ iáko roskázuie Bog Isaiæ 22. Hæc Isaiæ 22.
dicit Dominus Deus exercituum, Vade & ingredere ad eum,
qui habitat in tabernaculo ad Sobonam præpositam templi.
A coż zá punktá wizyty od Bogá nákazáney / tylko go spytano.
Quid tu hic? Co w Przybytku Boskim czyniß/ czym się zábáwiaß
Prálacie y Przełożony. Quid tu hic? niechce ia tey wwodzić
inquizyciey / niech się z okázyey tego pobożnie zmárłego Prálatá
káżdy poráchuie. Quid tu hic? Co ná Prálackiey czyni godnośći
Kośćielney / żeby mu nie powiedziano / że się rękom Boskim ále
surowo dostánie. Ecce Dominus asportari te faciet, sicut
asportatur gallus gallinaceus, danoć iáko kurowi grzędę
ießcze o wieży zámyślaß. Wßystká twoiá chęć ná wyżße co raz
postępowáć Prelatury/ bogátße co raz przyimowáć wákánse/ á
przytym iesteś iáko przy Fráncuskich liliách Gallus gallinaceus.
Obawiayże się żeby ćię z wysokiey grzędy ná doł do koycá nie
złápáłá ręká Boska / żeby z wysokiego godnośći wierzchołku nie
byłeś pod wieżą. Mitte eum in tenebras exteriores. Tym po-
bożnego Prálatá zmárłego idąc przykłádem / á iemu łáskáwych
życząc spráwiedliwego Sędziego ręku/ sam się do nich krotko
długo á wczás cnotámi Kápłáńskiego stanu godnymi iáko
piękna przygotuy lilia: życząc w niebieskich ogrodách
wieczney zmárłemu Prálatowi świátłośći.

Lux æterna luceat ei.

AMEN.